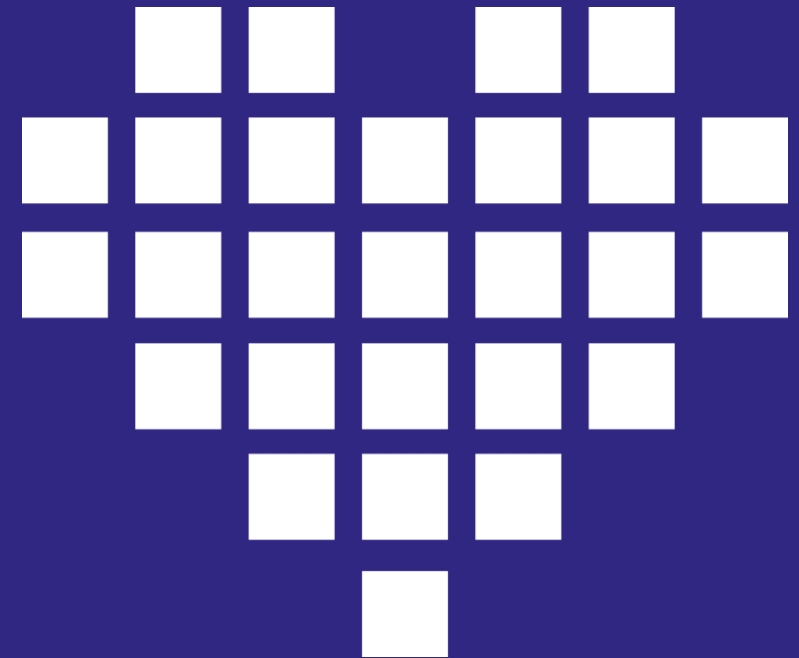

Selvitys Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluselesteistä

Tausta

”Osana järjestämisvastuun raportointia palvelusetelin käyttö raportoidaan aluehallitukselle talousarvion 2024 valmistelun yhteydessä”

Palveluseteli yksi tapa järjestää sosiaali- ja terveyspalveluja

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä tuli voimaan 1.8.2009
 - Tavoitteena lisätä asiakkaan valinnan mahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta, monipuolistaa palvelutuotantoa sekä edistää kuntien (hyvinvointialueiden), elinkeinotoimen ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyötä
- Palvelusetelillä tarkoitetaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelujen saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset ennalta määrittelemään arvoon asti
 - **Tasasuuruisella palvelusetelillä** tarkoitetaan palveluseteliä, jonka arvon hyvinvointialue on määritellyt, ja joka on sama kaikille asiakkaan tuloista riippumatta.
 - **Tulosidonnaisella palvelusetelillä** tarkoitetaan palveluseteliä, jonka arvo määräytyy hyvinvointialueen määrittelemien asiakkaan jatkuvien ja säännöllisten tulojen mukaan tai jonka arvo perustuu tulojen huomioon ottamiseen sosiaalihuoltolain tai sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa säädetyllä tavalla.
 - Maksuttomiksi säädettyjen sosiaali- ja terveyspalvelujen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvo määritellään siten, ettei asiakkaan maksettavaksi jää omavastuuosuutta

Palveluseteleistä

- Hyvinvointialue päättää ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joiden järjestämisessä se käyttää palveluseteliä
- Palveluseteli on yksi tapa järjestää hyvinvointialueen lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyissä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluissa.
- Palvelusetelin käyttäjällä on oikeus valita haluamansa palveluntuottaja, joka on hyvinvointialueen hyväksymä.
- Palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa hyvinvointialue ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.

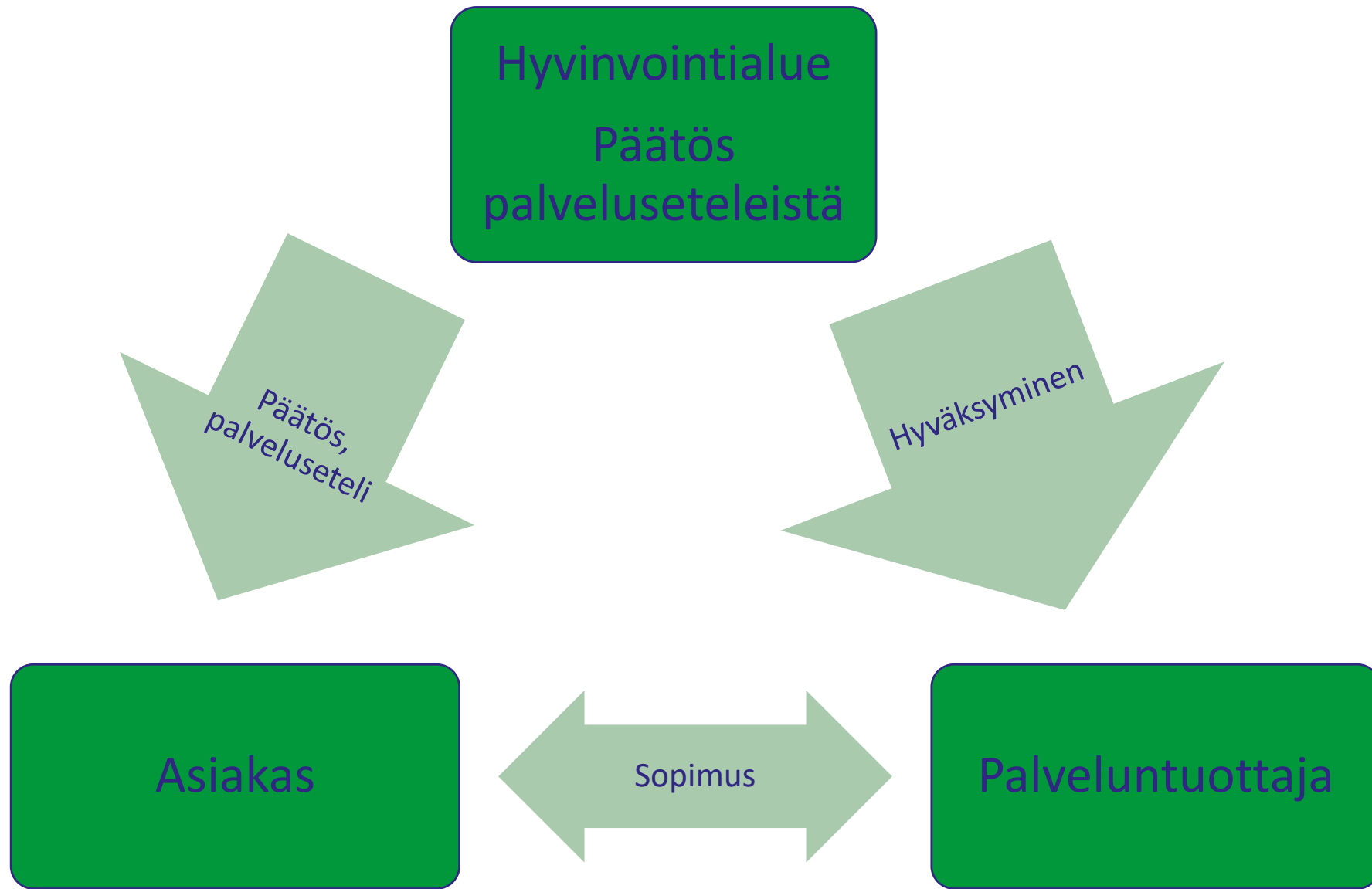

Hallintosäätö

- Aluehallitus päättää palvelusetelin sääntökirjasta, palvelusetelin ehdoista ja arvosta sekä palvelusetelien käyttötarkoituksista. Sääntökirjassa aluehallitus asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit ja palvelusetelipalvelun ehdot palveluntuottajille. (47 §)
 - Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavan palvelun palveluntuottajaksi.
- Järjestämisen tuen johtajan ja laadunvalvonnan päällikön toimivaltaan kuuluu päättää palveluntuottajan hyväksymisestä ja hyväksymisen peruuttamisesta palvelusetelipalveluntuottajaksi. (36 §)
- Asiakasmaksutiimin palveluesihenkilön toimivaltaan kuuluu päättää asiakkaan yksilöllisiin tuloihin perustuvan palvelusetelin myöntämisestä aluehallituksen päättämien raja-arvojen mukaisesti. (36 §)

Palvelusetelin myöntäminen

- Hyvinvointialue arvioi yhdessä asiakkaan kanssa palvelujen tarpeen, neuvoo ja ohjaa asiakasta palvelun toteuttamisen erilaisista toteutustavoista sekä tekee tarvittaessa palveluista päätökset ja laatii palvelu- / hoitosuunnitelman.
- Mikäli asiakas täyttää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen päättämät palvelun myöntämisen perusteet (kriteerit), hyvinvointialue voi tarjota palveluseteliä palvelun hankkimiseksi asiakkaalle.
- Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä. Tällöin hyvinvointialueen tulee ohjata hänet alueen muilla tavoin järjestämän palvelun piiriin.
- Hyvinvointialueen on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

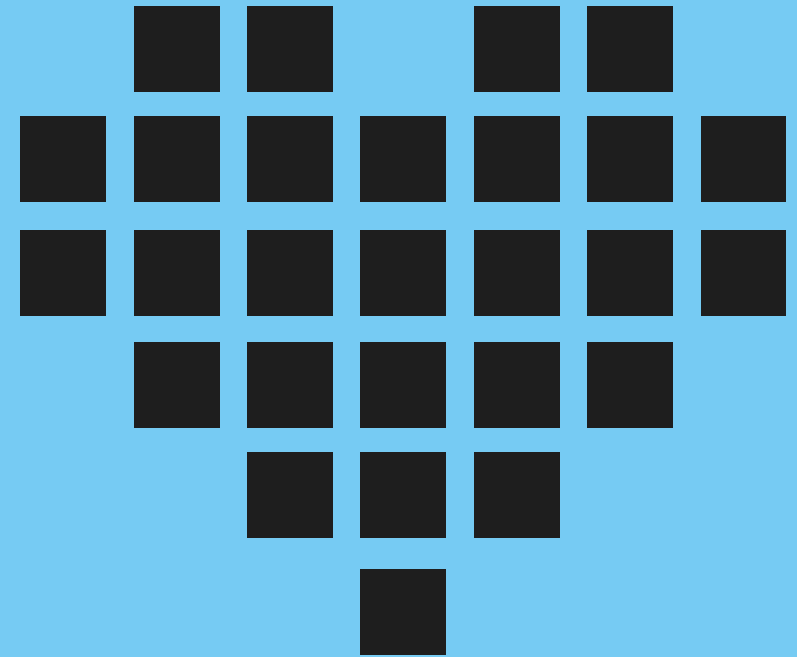

Sähköinen palvelusetelijärjestelmä

- Palveluntuottaja sitoutuu ylläpitämään yritystä, toimipaikkoja, työntekijätietoja, palvelujen saatavuutta, alihankkijoita ja hintoja koskevia tietoja ajantasaisesti järjestelmässä.
- Palveluntuottajan yhteystiedot, palvelun tiedot ja hinnastot näkyvät asiakkaille palveluseteliportaalissa. Asiakkaat voivat niiden perusteella etsiä ja vertailla palveluntuottajia. Palveluntuottaja vastaa antamistaan virheellisistä tiedoista.
- Palveluntuottaja tarkistaa sähköisestä järjestelmästä asiakkaan palvelusetelin voimassaolon ja arvon ennen palvelutilauksen vastaanottamista. Palveluntuottajalla ei ole laskutusoikeutta, jos asiakkaalla ei ole ollut voimassaolevaa palveluseteliä.
- Palveluntuottajan tulee kirjata järjestelmään reaaliaikaisesti kaikki palvelutapahtumat ellei palvelukohtaisessa osassa mainita toisin.
- www.palse.fi

Palvelusetelien nykytilan selvitys Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

Palvelusetelit Vantaan ja Keravan kaupungeissa

- Vantaa

1. Henkilökohtainen apu
2. Ikääntyneiden lyhytaikainen tehostettu asumispalvelu omaishoitajan vapaan ajalle
3. Kotihoito
4. Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu
5. Omaishoitajan vapaapäivä kotiin
6. Palveluasuminen
7. Peruukkipalvelu
8. Suun terveydenhuolto
9. Tehostettu palveluasuminen

- Kerava

1. Omaishoidon tuen palveluseteli

- Vantaalla oli käytössä kaksi erilaista palveluseteliä omaishoitajan vapaan ajalle; ikääntyneiden lyhytaikainen tehostettu asumispalvelu omaishoitajan vapaan ajalle sekä omaishoitajan vapaapäivä kotiin
- Keravalla käytössä oli vain omaishoidon tuen palveluseteli, joka kattaa omaishoidon lakisääteisen vapaan aikaisen kotiin annettavan hoidon
 - Määrät pieniä; palvelusetelituottajia n. 7 ja asiakkaita vuosittain 3-4
 - Palveluseteli ei vastannut asiakkaiden tarvetta, palveluseteliä ei voinut käyttää kodinhoidollisiin töihin, toisin kuin Vantaalla. Vantaan palveluseteli nähtiin paremmin asiakkaiden tarpeeseen vastaavaksi

Palvelusetelien siirtyminen hyvinvointialueelle

Vantaan palvelusetelit siirtyivät hyvinvointialueelle sellaisenaan

Vantaan palvelusetelien sääntökirjojen termit muokattiin koko hyvinvointialuetta koskeviksi

Palveluntuottajia tiedotettiin hyvinvointialueelle siirtymisestä kirjeellä ja he allekirjoittivat samalla päivitetyn sääntökirjan sekä päivitetyn tietoturvasopimuksen

Useassa sääntökirjassa mm. lainsäädännön muutoksien myötä muutostarpeita tänä vuonna, valmisteleva työ aloitettu

Lisäksi työn alla yhteinen sääntökirjan yleinen osa kaikille palveluseteleille

Palvelusetelien tarkastelu/ arviointi

- Osana järjestämismvastuun siirtoa hyvinvointialueella on tarkasteltu palvelusetelien nykytilaa. Tarkastelu on sisältänyt:
 - palvelusetelien sisällöllisen tarkastelun palvelusetelien vaatimukset sisältävistä sääntökirjoista
 - palvelusetelien arvon tarkastelun
 - setelien käyttäjien määrän tarkastelun.
- Tehdyn tarkastelun perusteella kuudessa nykyisessä palvelusetelissä on havaittu päivitys-/ muutostarpeita
- Päivitystyö on aloitettu yhteistyössä Järjestämisen tuen ja hankintojen palveluyksikön sekä ko. palvelusetelistä vastaavien toimialojen yhteistyönä.
- Päivitetyt palvelusetelit tuodaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti päätettäväksi aluehallitukseen vuoden 2023 aikana.

Palvelusetelien hallinnointi

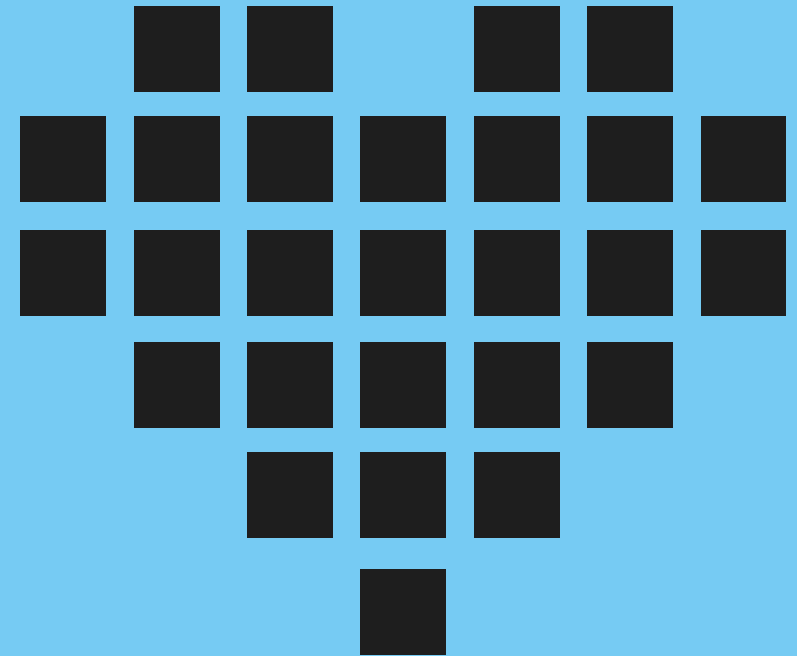
- Toimialat ovat ennen hyvinvointialueuudistusta hallinnoineet palveluseleitä itsenäisesti
 - Toisistaan eroavia käytäntöjä, sisältöjä ja toimintatapoja jopa kaupungin sisällä
- 2023 alkaen palvelusetelien yhteinen koordinointi siirtyy Järjestämisen tuen ja hankintojen palvelualueelle
 - Yleisten osien yhtenäistäminen
 - Kokonaisuuden koordinointi
 - Päivitystyön vetovastuu
 - Sisällöllinen yhtenäisyys muiden saman palvelun tuottamistapoihin nähden

Palveluseteli	Arvo	Käyttäjämäärät 2022	Palveluntuottajat 2022	Säätökirjan päivitystarpeet
Kotihoito	Tulosidonnainen, täysarvo 28 €/h	n. 50	n. 60	Kyllä
Lapsiperheiden tp. kotipalvelu	(26 €/h)	24	11	Kyllä
Palveluasuminen	Tulosidonnainen, Täysarvo 32 €/h	3	3	Kyllä
Tehostettu palveluasuminen, pitkä- ja lyhytaikainen	Tulosidonnainen pitkäaikaisessa hoivassa	13	37	Kyllä
Omaishoitajan vp. kotiin	200/300 €/kk		3	Ei
Henkilökohtainen apu	Arki 21€/h, sunnuntai 46€/h	191	40	Kyllä
Peruukkipalvelu	200e, 400e, 800e + alv. 24%	70	8	Ei
Suun th. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue Vanda och Kervo välfärdsområde	Vaihtelee	1230 (myönnettiin 3030)	12	Ei isoja päivitystarpeita

Kotihoidon palveluseteli

Kotihoidon palveluseteli

- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nykyisessä kotihoidon nykyisessä sääntökirjassa kotihoidolla tarkoitetaan säännöllistä kotipalvelua, johon sisältyy muun muassa joka päiväiseen elämään kuuluvissa toiminnoissa avustamista.
- Sairaanhoidolliset tai lääkehoidolliset tehtävät eivät kuulu tällä hetkellä palvelusetelin piiriin

Kotihoidon palveluseteli lukuina

- Käyttäjämäärät vuonna 2022: n. 50 asiakasta
- Palvelusetelin arvo on tulosidonnainen
- Palvelusetelin enimmäisarvo: 28 €/h
- Palveluntuottajia vuonna 2022: n. 60

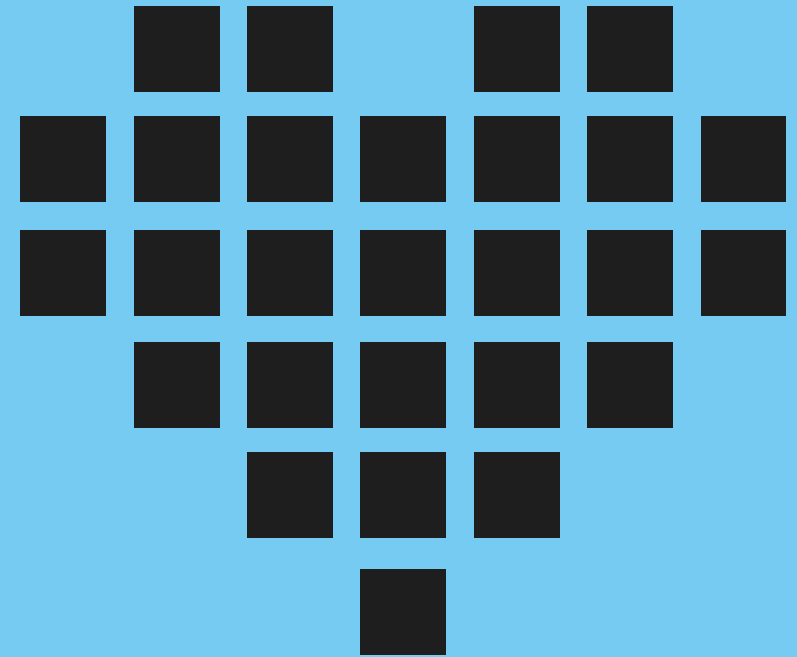

Sääntökirjan päivitystarpeet

- Nykyinen seteli ei vastaa asiakkaiden tarpeisiin; palvelusetelillä saatavat palvelut ovat rajoittuneet avustaviin toimiin. Palveluun ei ole sisältynyt mm. hoidollisia/ lääkehoidollisia palveluja
- Palveluseteli voidaan myöntää asiakkaalle, joka täyttää kotihoidon myöntämisen perusteet (kriteerit)
- Sääntökirjaa päivitetään kotihoidon palvelukuvauksen pohjalta (palvelukuvaus uudistettu v.2022 ja uusi sopimus käynnistynyt 1.1.2023)
 - Kotisairaanhoidon sisällytetään jatkossa kotihoidon palveluseteliin
 - Laajennetaan hyvinvointialueen kotihoidon palveluverkosta mahdollistamalla PK-yritysten osallistumisen palvelutuotantoon
- Termit uudistettava; kotipalvelu-termiä ei jatkossa käytetä kuin lapsiperheiden kotipalvelusta
- Palvelusetelin arvon uudelleentarkastelu

Lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun palveluseteli

Lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun palveluseteli

- Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014, 18a§) mukaista sosiaalipalvelua
 - Lapsiperheillä on oikeus kotipalveluun perheen huolenpitotehtävän turvaamiseksi, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- ja elämäntilanteen perusteella ole mahdollista.
- Palveluseteliä on myönnetty max. 40h/kk kolmen kuukauden ajalle

Kotipalvelun palveluseteli lukuina

- Käyttäjämäärät vuonna 2022: 24 asiakasta
- (Palvelusetelin arvo: 26 €/h)
 - → Poistunut v. 2023
 - Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella palvelu määritelty asiakkaalle maksuttomaksi
- Palveluntuottajia vuonna 2022: 11

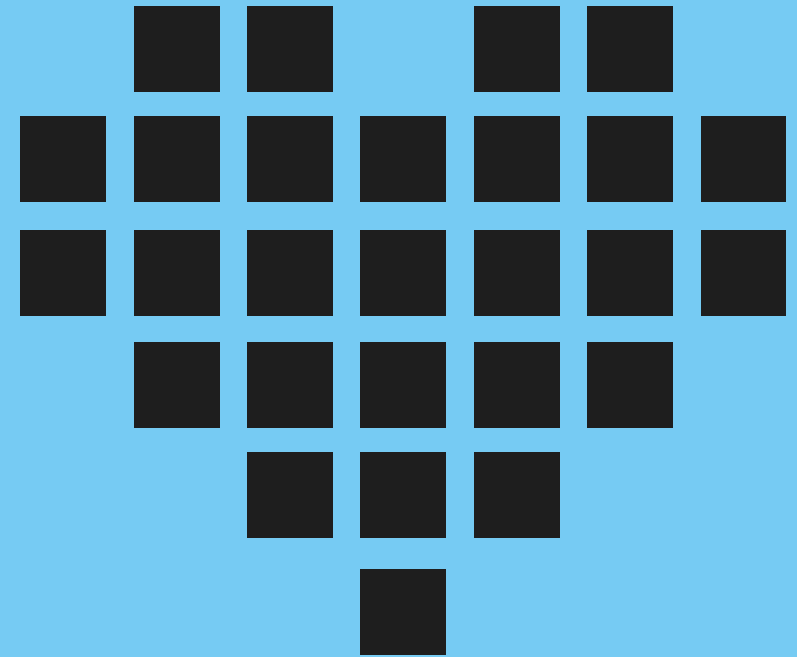

Sääntökirjan päivitystarpeet

- Sääntökirjassa muutostarpeita ja työ aloitettu
- Lapsiperheiden kotipalvelu on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella määritelty maksuttomaksi
 - Maksuttomiksi säädettyjen sosiaali- ja terveystalvelujen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuuosuutta
 - Lähetetty tiedote palvelusetelituottajille sekä asiakkaille muutoksesta
 - Palvelusetelin arvolle on määriteltävä kohtuullinen yläkattoraja
- Sääntökirjan ja palvelun sisällölliset kehittämistarpeet:
 - Tavoitteellista palvelua
 - Suuntaaminen ennaltaehkäisyyn huomioiden mm. tutkintovelvoitteet

Palveluasumisen palveluseteli

Palveluasumisen palveluseteli

- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluasumisen päätöksen saaneet asiakkaat ovat ikääntyneitä, vammaisia tai pitkäaikaissairaita, jotka eivät selviydy omassa kodissaan toimintakyvyn alenemisen, sosiaalisen tukiverkoston tai asuinolojen puutteellisuuden vuoksi
- Palveluasumisen palveluseteli on tarkoitettu ikääntyneille, jotka tarvitsevat tukea ja apua asumiseensa sekä hoivaa ja hoitoa pääsääntöisesti päivittäin vähintään 9 tuntia kuukaudessa. Eikä näitä palveluita pystytä järjestämään asiakkaan kotona.
- Palveluseteli sisältää hoidon, huolenpidon ja palvelun palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaisesti. Jos asiakas ostaa palveluntuottajalta palvelu- ja hoitosuunnitelman ulkopuolista palvelua, se on asiakkaan itse maksettavaa lisäpalvelua. Asiakkaan itsensä maksama lisäpalvelu voi olla esimerkiksi siivousta, ikkunoiden pesua tai virkistys- ja harrastetoimintaa.

Palveluasumisen palveluseteli lukuina

- Käyttäjämäärät vuonna 2022: 3 asiakasta
- Palvelusetelin arvo: täysarvo 32 €/h, tulosidonnainen
- Setelin arvo perustuu asiakkaan palvelujen tarpeesta muodostuvaan hoitoluokkaan, jonka lähtökohtana on asiakkaan palvelutarpeen mukainen palveluaika (tuntia/kuukausi). Asiakkaalle myönnettävän setelin arvo määrittyy hoitoluokan keskiarvoisen tuntimäärän mukaisesti
- Palveluntuottajia vuonna 2022: 3

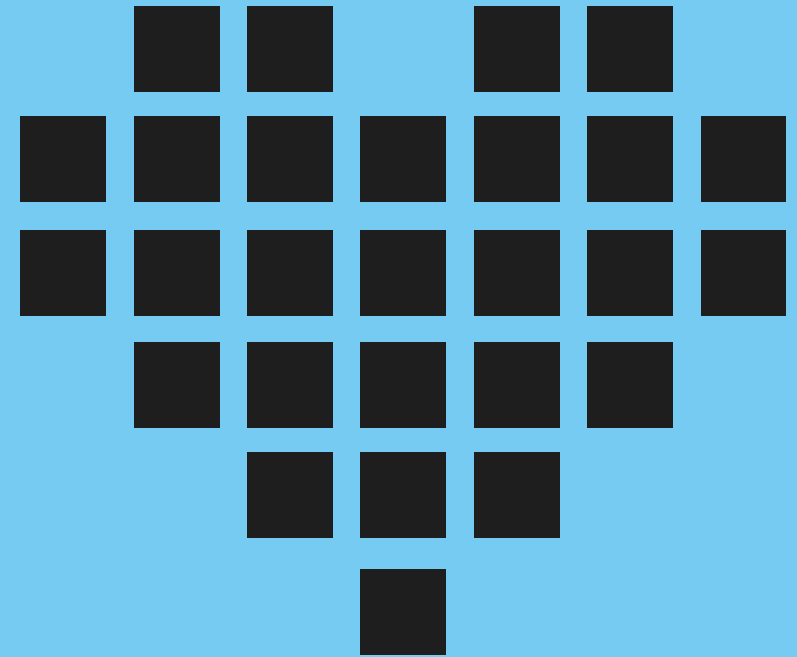

Sääntökirjan päivitystarpeet

- Sääntökirjassa muutostarpeita ja päivitystyö aloitetaan toukokuussa 2023
- Lakimuutosten myötä yhteisöllinen asuminen korvaa nykyisen ns. tavallisen palveluasumisen
 - Uutta tavalliseen palveluasumiseen verrattuna on se, että asuminen ja palvelut järjestetään erikseen asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti
- Sääntökirjaa päivitetään lakimuutosten ja uuden palvelukuvauksen pohjalta
- Palvelusetelin arvon tarkastelu

Tehostettu
palveluasuminen
ja ikääntyneiden
lyhytaikainen tehostettu
asumispalvelu
omaishoitajan vapaan ajalle
palveluseteli

Ikääntyneiden pitkäaikaisen tehostetun asumispalvelun palveluseteli

- Palveluseteliin oikeutetut asukkaat eivät muistisairauden tai muiden toimintakyvyn rajoitteiden vuoksi selviydy kotiin järjestettävien palveluiden turvin.
- Avuntarve on säännöllistä ja jatkuvaa siten, että hoidettavat tarvitsevat jatkuvaa valvontaa ja apua päivittäisissä toiminnoissa. Asukkaiden sairaudet ovat siinä määrin vakaassa tilassa, että sairaalahoitoa ei tarvita.
- Palveluseteli voidaan myöntää asiakkaille, jotka täyttävät palvelun myöntämisen perusteet

Ikääntyneiden lyhytaikainen tehostettu asumispalvelu omaishoitajan vapaan aikana - palveluseteli

- Palvelusetelin käyttömahdollisuus on niillä omaishoitajilla, jotka täyttävät omaishoidon tuen piiriin pääsyn kriteerit ja ovat oikeutettuja omaishoidontuen lakisääteisen vapaan pitämiseen. Lisäksi asiakkaalla tulee olla lyhytaikaishoidon päätös.

Palvelusetelit lukuina

- Käyttäjämäärät vuonna 2022: 13 asiakasta
- Palvelusetelin arvo tehostetussa palveluasumisessa: tulosidonnainen; riippuu asiakkaan nettotuloista
 - Kaikki enintään tai alle 900 euroa kuukaudessa nettotuloja ansaitsevat saavat 3000 euron palvelusetelin/kk ja kaikki 3600 euroa tai yli kuukaudessa nettotuloina ansaitsevat saavat 200 euron palvelusetelin/kk
- Palvelusetelin arvo ympärivuorokautisena lyhytaikaishoitona tehostetussa asumispalvelussa järjestettävän omaishoidon tuen lakisääteisen vapaan aikaisen hoidon palvelussa on 125 euroa / hoitovuorokausi. Asiakkaalle ei tule maksettavaksi omavastuuosuutta.
- Palvelusetelin arvo ympärivuorokautisena lyhytaikaishoitona tehostetussa asumispalvelussa järjestettävän omaishoitajan muun vapaan aikaisessa palvelussa on 92,50 euroa / hoitovuorokausi. Asiakkaan omavastuuosuudeksi jää se osuus palvelun kokonaiskustannuksista, jotka ylittävät palvelusetelin arvon.
- Palveluntuottajia vuonna 2022: 37

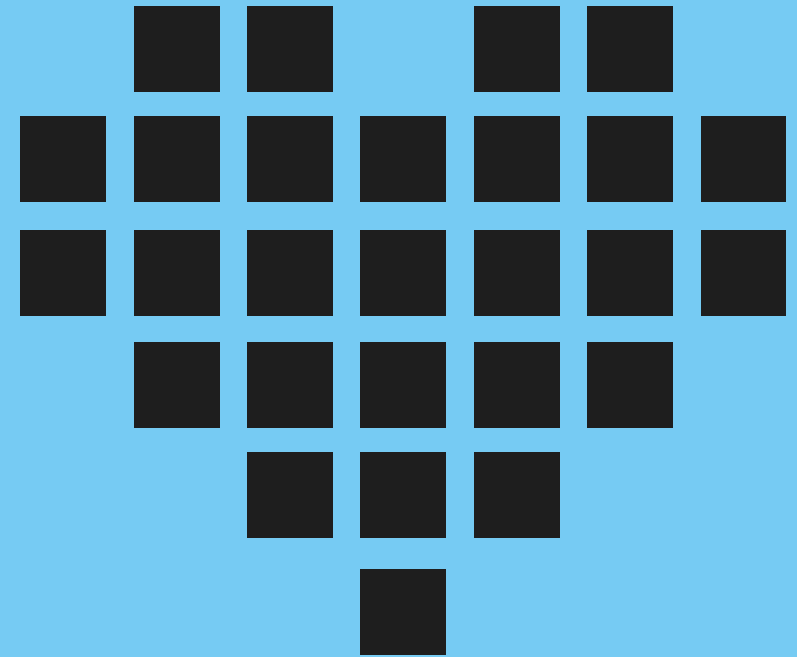

Sääntökirjan päivitystarpeet

- Sääntökirjassa muutostarpeita ja työ aloitetaan toukokuussa
- Lakimuutosten myötä ympärivuorokautinen palveluasuminen korvaa nykyisen tehostetun palveluasumisen
 - Asuminen ja palvelut järjestetään samoin kuin tehostetussa palveluasumisessa
- Sääntökirja päivitetään nykyisen palvelukuvauksen ja muuttuneiden vaateiden mukaisesti
- Palvelusetelin arvo tulee tarkastella ja määritellä uudestaan

Omaishoitajan vapaapäivä kotiin palveluseteli

Omaishoitajan vapaapäivä kotiin palveluseteli

- Omaishoitajan vapaapäivä kotiin palveluseteli on suunnattu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sopimusomaishoitajille tai vastaavassa tilanteessa oleville perheille.
- Keravalla käytössä ollut vastaava palveluseteli lakkautettiin ja käyttöön otettiin Vantaalla ollut seteli:
 - Palveluseteli ei vastannut asiakkaiden tarvetta ja palveluseteliä ei voinut käyttää kodinhoidollisiin töihin, toisin kuin Vantaalla. Tästä tullut asiakkailta palautetta
 - Vantaan palveluseteli nähtiin paremmin asiakkaiden tarpeeseen vastaavaksi
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sopimusomaishoitajilla on kaksi hoitopalkkioryhmää: hoitopalkkioryhmässä yksi ja kaksi omaishoidon lakisääteisiä vapaapäiviä on kaksi tai kolme kuukaudessa.

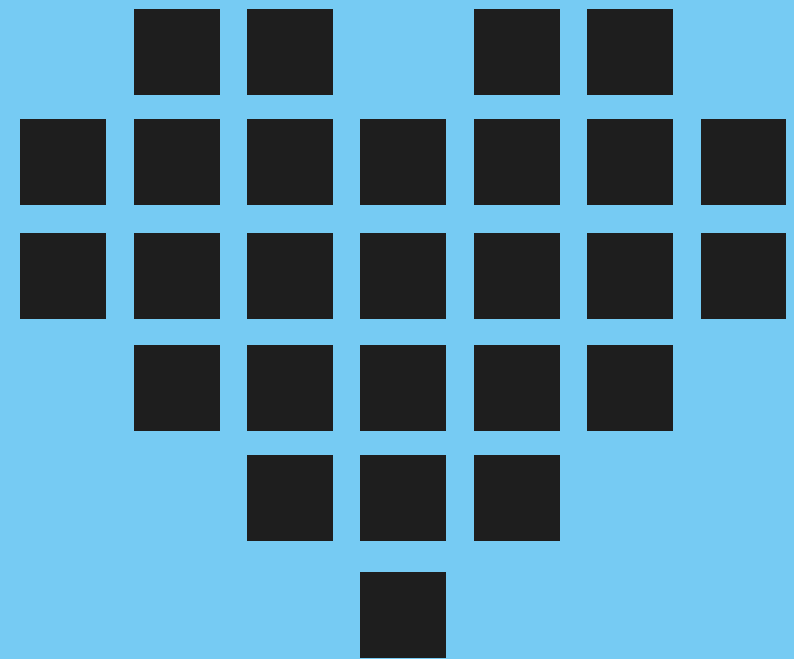

Omaishoitajan vapaapäivä kotiin palveluseteli lukuina

- Palvelusetelin arvo: palkkioluokassa yksi 200 euroa ja palkkioluokassa kaksi 300 euroa/kuukaudessa.
 - Palvelusetelin arvossa on huomioitu vapaapäivän asiakasmaksu
- Palveluntuottajia vuonna 2022: 3
- Sääntökirjassa ei kriittisiä muutostarpeita tälle vuodelle

Henkilökohtaisen avun palveluseteli

Henkilökohtaisen avun palveluseteli

- Henkilökohtainen apu kohdistuu niihin toimiin, jotka henkilö tekisi itse, mutta ei niistä vamman tai sairauden vuoksi selviä.
- Henkilökohtaisen avun tarkoitus on auttaa vaikeavammaista henkilöä omien valintojensa toteuttamisessa niin kotona kuin kodin ulkopuolella:
 - päivittäisissä toimissa
 - työssä ja opiskelussa
 - harrastuksissa
 - yhteiskunnallisessa osallistumisessa
 - sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä

Henkilökohtaisen avun palveluseteli lukuina

- Käyttäjämäärät vuonna 2022: n. 190 asiakasta
- Palvelusetelin arvo: arkihinta 21€/h, sunnuntaihinta 46€/h
 - Palveluseteli on palvelunsaajalle veroton etuus
- Palveluntuottajia vuonna 2022: n. 40

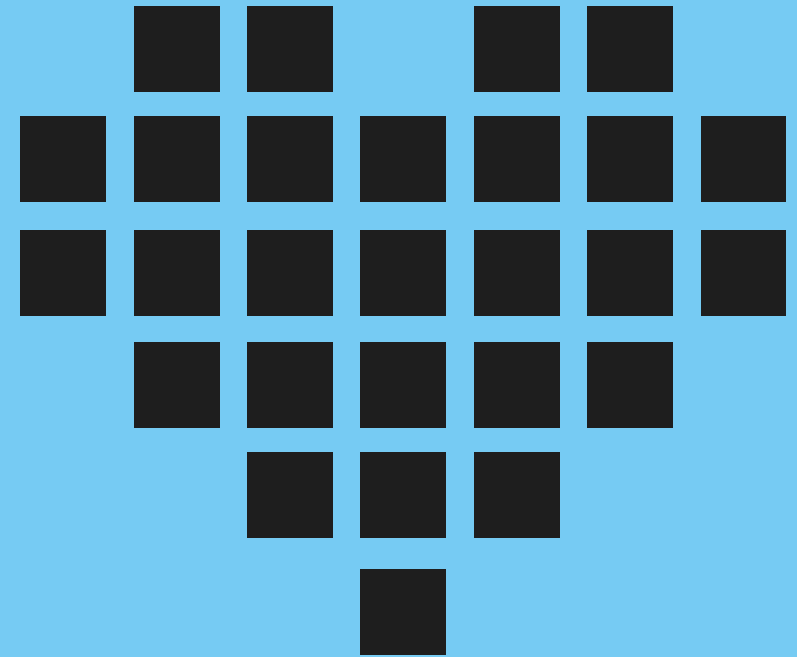

Sääntökirjan päivitystarpeet

- Sääntökirjassa muutostarpeita lokakuussa voimaan astuvan vammaispalvelulain uudistumisen myötä
 - Uudistustyö aloitetaan ennen tätä
- Lakimuutosten myötä henkilökohtaisen avun saamisen kriteerit tarkastellaan uudelleen
- Sääntökirja päivitetään kilpailutetun palvelun palvelukuvauksen mukaiseksi
- Palvelusetelin arvon tarkastelu tarpeellista

Peruukkipalvelun palveluseteli

Peruukkipalvelun palveluseteli

- Peruukki voidaan hankkia lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineeksi, kun asiakkaalla on (iho)sairaudesta johtuen laaja-alaista hiustenlähtöä pysyvästi tai esimerkiksi sairaudesta tai hoidoista johtuvaa tilapäisestä laaja-alaista hiustenlähtöä
- 3 erilaista: peruukki vakiomalli tilapäiskäyttöön, peruukki erityistarve, peruukki yksilöllinen

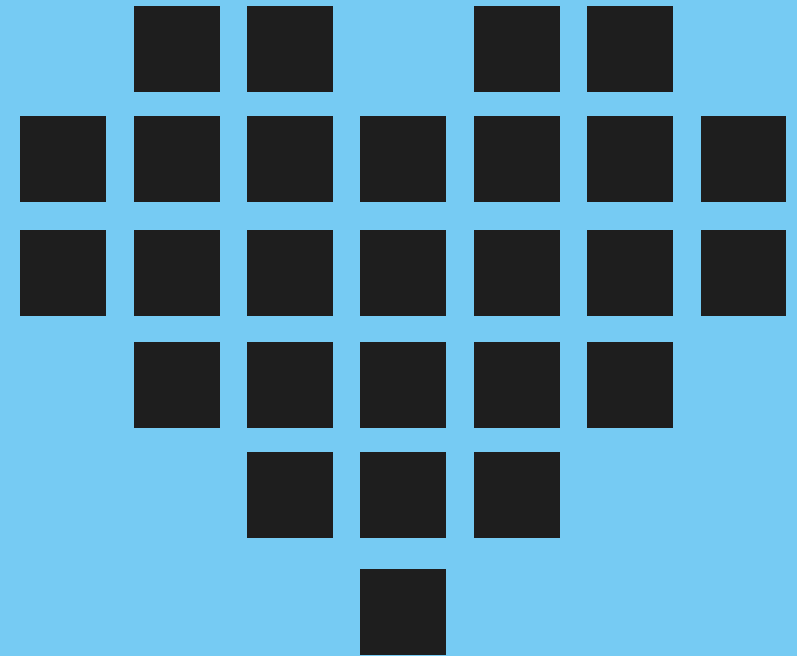

Peruukkipalvelun palveluseteli lukuina

- Seteli käytössä Vantaalla kevästä 2020
- Käyttäjämäärä vuonna 2022: n. 70 asiakasta
- Palvelusetelin arvo 200e, 400e, 800e + alvit 24%
 - Maksuton asiakkaalle, mutta he voivat maksaa itse ylimenevän osan
 - Palveluseteliä voi käyttää osasuorituksena kalliimman peruukin hankkimiseen
- Palveluntuottajia 2022: 8
- Palvelusetelin ansioista peruukkipalveluun ei tarvita kilpailutusta/erillistä hankintaa
- Sääntökirjassa ei kriittisiä muutostarpeita tälle vuodelle

Suun terveydenhuollon palveluseteli

Suun terveydenhuollon palveluseteli

- Suun terveydenhuollon palveluseteli on tarkoitettu yksittäisiin hoitokokonaisuuksiin, kuten lohkeaman hoitoon sekä muihin suun perushoidon toimenpiteisiin.
- Palvelusetelillä hyvinvointialue sitoutuu maksamaan yksityisen hammashoidon kustannuksista setelin suuruisen summan. Muista kustannuksista asiakas huolehtii itse. Lisäksi asiakas maksaa itse palvelumaksun omavastuuosuuden.
- Suun terveydenhuollossa on 6 eri palveluseteliä:
 - 1-2 hampaan hoito
 - Anti-infektiivinen hoito
 - Lohkeama
 - Juurihoito
 - Poisto
 - Viisaudenhampaan leikkauksellinen poisto

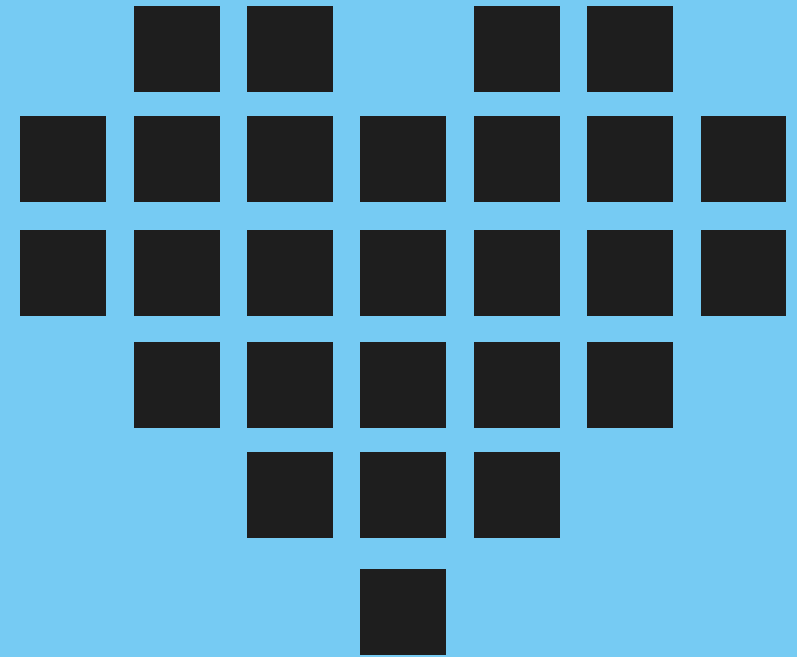

Suun terveydenhuollon palveluseteli lukuina

- Seteli käytössä Vantaalla kesäkuusta 2022
- Käyttäjämäärät vuonna 2022: 1230 (palveluseteleitä myönnettiin 3030 kpl, mutta vuoden loppuun mennessä niistä oli käytetty noin kolmasosa)
- Palvelusetelien arvot:
 - Lohkeamaseteli= 101,8€
 - Anti-infektiivinen hoito 89,1€
 - Muut setelit ovat toimenpidekohtaisia, toimenpiteiden arvot vaihtelevat 14,2-283,5€ välillä
- Palveluseteli ei ole asiakkaalle maksuton, asiakkaalle jää maksettavaksi omavastuu, joka muodostuu, kun palvelusetelihammaslääkärin palveluhinnasta vähennetään palvelusetelin arvo
- Palveluntuottajia vuonna 2022: 12 kpl (osa toimii useassa toimipisteessä)
- Hyötynä on, että asiakkaat saavat hoitoajan huomattavasti nopeammin palvelusetelillä kuin omassa toiminnassa. Siten omia hoitoaikoja vapautuu laajempaa hoitoa tarvitseville potilaille
- Haasteena taas se, että osa potilaista ottaa vastaan palvelusetelin, mutta jättää hoidon kesken ja tilanteet pahenevat. Osalla palveluntuottajista on hinnat niin korkeat, että Kela-korvauksilla yksityishammaslääkärikäynti tulisi potilaalle halvemmaksi
- Sääntökirjassa ei kriittisiä muutostarpeita tälle vuodelle, mutta pieniä muutoksia mahdollisesti tulossa

Pohdintaa

Huomioita

- Palveluseteliprosessi tarvitsee selkeytystä ja osaamisen lisäämistä hyvinvointialueella
 - Palvelusetelivaihtoehdon esittäminen asiakkaalle palvelujen järjestämisen tapana vaatii osaamista, kustannustietoisuutta ja asiakkaan ohjaamista maksujen ja vaihtoehtojen vertailussa
 - Myös asiakkaiden ja palveluntuottajien ohjaaminen ja opastaminen tärkeää
 - Esim. muistisairaat asiakkaat voivat tarvita omaisten/läheisten apua palse.fi-järjestelmässä toimimisessa, jos tietokoneen käytön osaaminen rajallista
 - Asiakasta voi edustaa sosiaalihuollon asiakaslaki 9 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa hänen laillinen edustajansa, lähiomainen tai muu läheinen henkilö.
- Suun terveydenhuollossa asiakkaiden tyytyväisyys palveluseteliin kasvanut setelin käytön myötä
- Palvelun laadunvalvonnan vastuu hyvinvointialueella

Palvelusetelien mahdollisuudet

- Täydentävä vaihtoehto hyvinvointialueen muuten tuotetuille palveluille; omalle toiminnalle ja kilpailutetuille palveluntuottajille
- Palvelusetelillä asiakkaat voivat saada hoitoajan jopa huomattavasti nopeammin kuin omassa toiminnassa. Siten omia hoitoaikoja vapautuu laajempaa hoitoa tarvitseville potilaille
- Edistää ja laajentaa asiakkaiden valinnanvapautta ja mahdollisuuksia hankkia tarvitsemiaan palveluja
- Palvelusetelien käyttö yksi mahdollinen keino lievittää kuormittunutta sosiaali- ja terveydenhuoltoa, varmistaa asiakkaille palvelutarpeen mukaisen palvelun toteutumisen esim. hoitotakuun toteutumisessa
- Palvelusetelien avulla on mahdollisuus parantaa/ laajentaa uusien ja pk-yritysten osallistumismahdollisuuksia palvelujen tuottamiseen puitejärjestelyjen sijasta
- Palvelusetelien arvon määrittelyssä useita eri vaihtoehtoja.
 - Palveluseteli voi olla asiakkaalle edullisempi vaihtoehto kuin hva:n oma palvelutuotanto (tulosidonnaiset asiakasmaksut)
 - Palvelusetelillä tuotettuna palvelu voi olla hyvinvointialueelle edullisempaa kuin muulla palvelun tuottamistavalla
 - Tärkeää on määritellä palvelusetelille sellainen arvo, että se houkuttelee käyttäjiä sekä palveluntuottajia.
- Palvelusetelien käyttämisen laajentamista nykyistä useampiin palveluihin arvioidaan jatkossa myös tuotantotapa-analyysien yhteydessä

Palvelusetelit muilla hyvinvointialueilla ja Helsingissä

- Muilla Uudenmaan hyvinvointialueilla käytössä hyvin samanlaisia palveluselejä
- Oikealla listattuna esimerkinomaisesti Helsingissä käytössä olevat palvelusetelit

1. Suun terveydenhuollon palveluseteli (sis. Useita palveluja)
2. Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu
3. Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen
4. Vaikeavammaisten päivätoiminta
5. Vammaisten henkilöiden harkinnanvarainen kodin ulkopuolella järjestettävä tilapäishoito
6. Alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen vapaapäiviä korvaava kodin ulkopuolella tapahtuva tilapäishoito
7. Alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen kotiin annettava hoito
8. Ikääntyneiden kotihoito
9. Kotisiivous
10. Ikääntyneiden palveluasuminen
11. Ikääntyneiden päivätoiminta
12. Ikääntyneiden yli 65-vuotiaiden omaishoidon tuen kotiin annettava hoito
13. Ikääntyneiden omaishoidon tuen lyhytaikainen ympärivuorokautinen hoito hoivayksikössä
14. Peruukkipalvelu
15. Toimintaterapia
16. Rintamaveteraanien avokuntoutus
17. Fysioterapia
18. Lymfaterapia
19. Yleislääkärin vastaanotto
20. Vatsan alueen tähytystutkimukset
21. Psykoterapia
22. Kouluterveydenhuollon lääkärin laaja terveystarkastus
23. Kutsuntojen lääkärin ennakkoterveystarkastus
24. Lastenneuvolan lääkärin laaja terveystarkastus
25. Opiskeluterveydenhuollon lääkärin laaja terveystarkastus
26. Äitiysneuvolan lääkärintarkastus
27. Vammaisten henkilökohtainen apu

Linkit palvelusetelien voimassaoleviin sääntökirjoihin

- Kaikki Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sääntökirjat löytyvät hyvinvointialueen internet-sivuilta. Suora Linkki:
<https://vakehyva.fi/fi/palvelusetelit-yhteistyokumppaneille>
- Sääntökirjat liitteineen, hyväksytyt palveluntuottajat hinnastoineen ja paljon muuta tärkeää tietoa palveluseteleihin liittyen löytyy myös osoitteesta www.palse.fi

Kiitos!

Nina Linja, järjestämisen tuen johtaja

nina.linja@vakehyva.fi

